

Слова аб Пінскім хоры

Мы, пінчане, па праву ганарымся сваім хорам. Ён добра вядомы і на межы Піншчыны. Зладжаны, добра агураваны калектыв доўга і ўпарта павышаў сваё майстэрства. Многія песні ў яго выкананні — на ўзроўні прафесійнальнага мастацтва; не выпадкова на абласных і рэспубліканскіх глядач мастацкай самадзейнасці ён — сярод першых. Налаўна калектыв пабываў у Польскай Народнай Рэспубліцы, выступіў там з вялікім поспехам.

У калектыве ёсць здольныя салісты з сакавітымі галасамі. Мы з прыемнасцю слухаем, калі п'е Станіслава Руквічэвіч — студэнтка заахнікума або Алеся Тылковіча і падвучылішча. Добрае ўражанне пакідаюць выступленні інструктара гарэма камсамола Лыі Пугалеўскага, студэнтка заахнікума Мікалая Кулагі і многіх іншых.

Репертуар хору — разнастайны і шырокі. Пачаў з беларускіх і жартуўных песняў Унісла і ўрачыста гучаць «Нам сіла» Захаравы, «У мяя заўтрашняга дня» Нювікава і інш. Па-майстэрску выконвае хор песні Польскай Народнай Рэспублікі.

Сваімі сіламі калектыв стварыў шэраг новых песняў «Як у нас на Палесці» і «Роднае Палесце» (музыка Чочыца). Яны карысталіся заслужаным поспехам на Дзекадзе мастацкай самадзейнасці ў год 40-годдзя БССР у Мінску. Гэтыя і некаторыя іншыя творы надаюць хору самабытнасць і месцовы коларыт.

Харыстыка з вялікай цэльнасцю выконваецца названымі песнямі, бо ў іх — радасць новага Палесся. Шкада, што ў нядаўніх трансляцыях канцэртаў Пінскага гарадскога хору рэспубліканскім і абласным радыё ні адна з палескіх песень чамусьці не выконвалася. Асабліва нядаўна быў рэпертуар Браскага радыё, пабудаваны на характэрных для хору палескай песні творах.

Траба адзначыць плённую працу вялікага інтэлігента і знаўцы харавой справы Адама Чочыца, які выхавал калектыв. У хора былі вялікія магчымасці і перспектывы. Колькі яго ўдзельнікі наведвалі рэпетыцыі з ахвотай і цікавасцю. Але зварылася так, што ў самы бурны момант творчага росту калектыва застаўся без кіраўніка — Чочыца пераважыла на пастаянную работу ў Гродна. Імпрэ часовая кіруе хорам акампаніатар-баяніст Мікола Леканішэў. Як чалавек і баяніст, ён вельмі добры, аднак забяспечыць нармальнае кіраўніцтва калектывам не зможа. Сярод спевакоў ужо зараз паўраецца настрой не на карысць агульнай справе, некаторыя пакінулі хадзіць на спеўкі.

Каб паранейшаму існаваў і радаваў выступленні наш хор, траба неадкладна забяспечыць яго кваліфікаваным кіраўніком. У гэтым могуць дапамагчы Міністэрства культуры БССР і Саюз кампазітараў рэспублікі, і чым раней — тым лепш.

З. ВАГЕР.

А дапамогі няма

В мінулага года ўсё часцей і частцей у нашу раённую газету «Каласная праўда» пачалі паступаць пісьмы ад пачынаючых літаратараў. Гэта былі невялікія нарысы і замалёўкі, вершы і апавяданні. Перад калектывам рэдакцыі паўстала пытанне: што далей рабіць? Калі бачым, што той або іншы твор зусім беднапаможны — лягчай за ўсё насаць яго ў архіў і адказаць аўтару: «Ваш верш у друку скарыстаць не можам» і г. д. Але як паступіць, калі верш і далёкі ад добрага, спелата твора, але мае нейкую цікавасць?

Мы вырашылі надрукаваць у газеце некалькі лепшых, на наш погляд, вершаў. І што ж, пасля гэтага нас літаральна засніла вершыцамі. Тады рэдакцыя наладзіла сувязь з настаўнікамі, якія выкладалі мову ў сярэдніх школах Лельска, сабраў і спачатку гарадскіх аўтараў, а затым усіх, хто даслаў хоць адзін літаратурны твор. Так быў у нас створаны літаратурны гурток. Сюды ўвайшлі людзі розных узростаў і прафесій, рознай адукацыі: каласнікі М. Юшкі, А. Ванькевіч і І. Носік, настаўнікі Д. Палонскі, Д. Масціцкі, Д. Сучач, Ул. Ігнатвіч, хатняя гаспадыня Н. Лабандзёўская, загадчыца бібліятэкі Н. Селязень, пенсіянер К. Каркін, бухгалтар Э. Пацівіч і іншыя — усяго 18 чалавек.

Збіраючыся ў рэдакцыю, члены гуртка абмяркоўвалі творы аднагоду творцаў. Так паступова набіраўся матэрыял на літаратурныя старонкі. З другой паловы мінулага года такіх старонак было зменшана пачы.

Некаторыя аўтары ўжо маюць пэўнае поспехі ў сваёй творчасці. Тры год даслаюць свае вершы ў газету каласнікі з аршчы «Іражэтар» М. Юшкі і А. Ванькевіч.

Удала напісаны М. Юшко сатырычны верш «Каб прастыць такіх і след». Малыя каласнікі высеяць п'яніч — старына калася і рачунавада, якіх на агульным сходзе выславілі ад работы.

Ул. Ігнатвіч працуе настаўнікам Чарскай школы. Вершы піша даўно,

і яны ў яго часам атрымліваюцца неабліга.

Сёлета пачаў выступаць у газеце настаўнік Каменскай сярэдняй школы Д. Сучач. У вершы «Шкадаваць такіх не трэба» ён крытыкуе дражных кіраўнікоў, якіх не прыслухоўваюцца да думкі калектыву. Удала напісаны ім і частушкі «У нашым Камітэце», з якімі самадзейныя артысты выступалі на каласнай сцэне.

Актыўна ўдзельнічае ў літаратурных старонках В. Юлаў. Яго шматлікія вершы напісаны з густам, вобразна і цікава. Разам з гэтым як у В. Юлава, так і ў многіх другіх аўтараў, вельмі многа недобрака.

Адныя рэдакцыя атрымала тры сшыткі вершаў ад Н. Лабандзёўскай. Пасля азнамлення з імі мы ўспэніліся, што вершы яшчэ слабыя. Аб гэтым мы адкрыта сказалі аўтару. Н. Лабандзёўская стала больш уважліва ставіцца да напісанага ёю.

Слабыя вершы даслаюць у рэдакцыю І. Носік, Г. Лукашонак, Н. Селязень і некаторыя іншыя. Магчыма, частка віны за гэта кладзецца на рэдакцыю, якая недастаткова працуе з малымі літаратарамі. Аднак хочацца сказаць пра другое. Рэдакцыя раённых газет вельмі патрабуе кваліфікаванага дапамога, якую могуць аказаць абласныя літаб'яднанні, Саюз журналістаў, беларускія пазы і пісьменнікі. Вельмі шкада, што за апошнія дзевяць месяцаў ў Лельск ніхто з іх не быў.

У мінулым годзе мы правалі Дзень пазы. На малюўнічым беразе возера ў выхадны дзень сабралася мноства людзей. З чытаннем сваіх вершаў выступілі віцебскія пачынаючыя паэты, а затым і лельскія. Але гэта было летасе, і то адзін раз.

Было б вельмі карысна, каб да мясцовых аўтараў сістэматычна прыязджалі літаратары з Мінска ці Віцебска, дапамагалі лельскім пачынаючым аўтарам у іх творчай працы.

К. ПАЦЕЯКА,

рэдактар лельскай раённай газеты «Каласная праўда», старшыня літаб'яднання.

Выстаўка новых твораў Я. Красоўскага

Саюз мастакоў БССР наладзіў выстаўку твораў Я. Красоўскага ў сувязі з вынікмі яго двухмесячнага падарожжа на Каўказ.

Калі 60 работ выстаўлена ў залах мастацкага саюза. Многа мінчан наведвалі выстаўку. З экспазіцыі мы бачым, што мастак працаваў у Ахалцхэ, Хопсе, на возеры Рыца, на Чырвонай Падыне і ў іншых месцах Каўказа.

Удала карціна «Чакаюць электраваза». Аўтар добра перадаў перспектыву і настрой людзей на прыродным плане. Тое ж можна сказаць і пра кампазіцыю «Вясна ў Хопсе», «Даждзільны дзень», «Эўкліпіс». Шырока пейзаж «На возеры Рыца». Яшчэ на вяршынях гор і каля берага пад соснамі б'е снег, а на возеры ўжо сапраўдны вясна...

Запамінаюцца работы «Рыбакская шухня ля піра», «Вадзілазныя катэры», «На беразе мора», «Прыстань», «Вечар». У асобных эпізодах Я. Красоўскі паказвае працу рыбакоў.

Добрыя напярмарты «Бэа» і «Букет», напісаны мастаком у час даждзлівага надвор'я.

Цяпер Я. Красоўскі працуе над карцінай, прысвечанай сённяшаму жыццю Мінскага трактарнага заводу. Зроблены дзесяткі эскадаў, накідаў. Наперадзе яшчэ многа напружанай працы, упартых пошукаў. Мастак збіраецца закончыць карціну ў 1960 г.

Д. МАСЛАЎ.

Лектары выступаюць на плошчах

Магіляўчане гораха абмяркоўваюць вынікі візіту таварыша М. С. Хрушчова ў Злучаныя Штаты Амерыкі. Рабочыя прадпрыемстваў і будоўля аднадушна адрабляюць прапановы Саветаў улада аб усеагульнай і поўнай разабранні, пакладзеныя ў аснову выступлення М. С. Хрушчова на сесіі Генеральнай Асамблеі Арганізацыі Аб'яднаных Нацый.

У бібліятэках, рабочых клубах і чырвоных кутках гораха арганізаваны выстаўкі матэрыялаў друку і

фота аб пазцыі кіраўніка Саветаў улада ў ШНА.

Сотні магіляўчан слухалі на гарадской плошчы імя Леніна выступленне лектара гарэма КПБ Л. Караткова аб пазцыі М. С. Хрушчова на Злучаных Штатах Амерыкі і прагледзілі фільм аб гістарычнай падзеі.

Такія ж лекцыі з дэманстрацыяй фільма адбыліся на іншых плошчах горада і ў рабочых раёнах.

Наш нар.

У Віцебску пабываў вядомы беларускі пісьменнік Іван Шамякін. Ён выступаў з лекцыяй на чарговых занятках універсітэта культуры, сустрэўся з чытачамі ў абласной бібліятэцы.

На здымку: І. Шамякін дае аўтографы студэнтам медыцынскага інстытута Л. Дзюба і Л. Прагалававай.

Фота С. Капелькі. Фотэхроніка БЕЛТА.

Перад адкрытым семафорам

Паэт Сцяпан Гаўрўсеў напісаў новую лірычную паэму «Штодзёныя лістапад», прысвечаную сённяшняму жыццю савацкай моладзі. Друкуем урывак з паэмы.

Шырока крылі сцягу майго Юшча
І вогненным дыханнем аблацоў
Пад сцягам — у любі не прызнаюцца,
Пад сцягам — клятву вернасці даюць.
Хай толькі цені мільны над краем горным,
Калі адчуо сэрцам зноў бяду, —
Раздзіма, кліч мяне сядзішчым горам —
І я салдатам да цябе прыду!
Хвала рукам, што плавяць сталь
Узрасці добры хлеб, І чалавек
На вярце працы — першаму хвала.
Скочу са стая ланцугі і краты
І хлеб твой зробіць кормам саранчы

Рабаўнікі — адкормлены каты,
Калі дасі сабе перамагчы.
І шкадаваў, што гэтак зялёнай
Была мая дзевятая вясна.
Што я не мог з савацкім калонам
Паіць тую са зброй, дзе ваіна.
Нязвольні, чым я мог сабе ўнадаць;
На прымак хаты стаўшы басаною;
Прад лесам шыбеніц лясны раздэюць,
Цяжэй тавіну ўбачыць, чымся жоў.
Я ібс набэсы чорныя ў арбітах
Збаледах, змучаных вачэй сваіх,
І твары змардананых і забітых
Глядзелі з іх, глядзелі страшна з іх.

Я смех забіў, і цвет вясёлы макау;
Шчаслівы цвет! — мне грудаў ранаў пек.
Я толькі жыў — зацвіў і не плакаў —
Як на стапаным полі каласок,
Мяне зямельны кармілі пошні,
Паў прысок сухага ручая.
І першы жыў, што прыдзе суд апошні —
І першым свеклом буду тусіць я.
Я — той, хто згод з-пад гусені узняцца
Травінак чэзлай, і майб крзія
Мне хоціць — у нявініці прызнацца,
Не хоціць — аб сваёй сказаць любі.

Глядач прыйшоў у кінамаптр

Калі мільёна глядачоў штогод наведвае наш кінамаптр. Сярод іх няма такіх, што не пранасуць амадніводнага фільма. Многія прыходзяць задоўга да пачатку сеанса, спадзеючыся на тое, што змогуць добра і карысна для сябе правесці вольны час.

У чытальным пакоі да паслуг глядача свежая газета і апошнія нумары часопісаў. У фая і малой зале выстаўлены стэнды, якія адлюстроўваюць веліч сямігадовага плана развіцця народнай гаспадаркі краіны. Асобныя стэнды прысвечаны развіццю аэканоміі і культуры Магіляўскай вобласці і горада Баўрыўска. Устаноўлены стэнд «Навука і ролігія», матэрыялы якога раскрываюць шкідную сутнасць рэлігійных забабонаў. Стэнд знамянальных дат прысвечаны 10-й гадавіне Кітайскай Народнай Рэспублікі. У вялікай вітрыне — апараты і выракі з газет і часопісаў з рэцэнзіямі на новыя фільмы.

Рэгулярна ў малой зале для тых, хто чакае сеанса, дэманструюцца дакументальныя, навукова-папулярныя фільмы і кіначасопісы, чытаюцца лекцыі. Калі мы вырашалі наладзіць чытанне лекцыяў, узніклі гарачыя спрэчкі. Некаторыя таварышы сцвярджалі, што кінамаптр — не месца для правядзення лекцыяў, што глядачы на іх не пойдуць. Але першая ж лекцыя абвергла гэтую думку. Паведамлены аб ёй былі напярэдні ў вывешаны на фасадзе кінамаптра і ў выніку за чварць гадзіны да пачатку лекцыі малая зала, якая разлічана на 150 месцаў, была перапоўнена. Гэта значыць, што глядачы прыйшлі ў кінамаптр задоўга, маючы на ўвазе і лекцыю.

Сёлета было прачытана звыш 30 лекцыяў. Таматыка іх разнастайная і будуча аднаведна патрабаваным глядацкім. За апошні час адбыліся лекцыі: «Вобраз Ул. І. Леніна ў мастацкай літаратуры», «Жыць, працаваць і вучыцца па-камуністычнаму», «Назіва! Маюццага — вострая зброя ў барацьбе за камунізм», «Творчасць пісьменніка-балышавіка Мікалая Астроўскага», «Шлях у коасма», «Адлюстраванне барацьбы ў рэлігіі ў творах беларускіх пісьменнікаў», «Находжанне і сутнасць хрысціянскіх свят», «Навука і рэлігія аб паходжанні чалавека», «Аб культуры паводні» і інш. Лекцыі чытаюць члены Таварыства на распаўсюджванне палітычных і навуковых ведаў і лектары гарэма партыі т. Малчанава, Урбановіч, Перашук, Гейна, Касцяна і інш. Некаторыя лекцыі настолькі зацікавілі аўдыторыю, што мы запісалі іх на магнітафонную плёнку і праз узацінаць паўтарылі некалькі разоў. Часта праводзіцца міжнародныя агідыя.

Многія лекцыі суправаджаюцца дэманстрацыяй адпаведных іх таматыка навукова-папулярных фільмаў. Мы знаёмім глядачоў з назвамі дакументальных і навукова-папулярных фільмаў, якія ёсць на базе адпаведнага апарату. Глядачы паважаюць кінараката. Глядачы паважаюць кінараката. Глядачы паважаюць кінараката. Глядачы паважаюць кінараката.

Тым, хто пра гібель блізкаму Зірні, якія радасныя макі гудуць, — На напых градах і дзя нас півітуць!
Я даглядаць іх будзю разам з тою,
Што кожны міг стаіць перад вачмі.
І маюццага зэрнітка не ўтою
Ні перад ёю, ні перад людзьмі.
Не папшаду ў добраму суселу
Адборнага насення — хай і Спэзнае шчасце маладоце...

Табэ далёкім шляхам наўзагон.
Ляс з палымі за акном вагона,
Як бліскавіцы, прападаюць з воч.
Збгаюцца з разгартата аднона,
Не аглядаюцца — дзень і ноч.
Збліжаныя раскіданы далі,
Шырокі валасет ранішняй зары
Ярчы ад заласцістага медальо
Гарнь на Волзе і на Ангарах,
Няхай лясіць удалец трыграма
Маланкай ярчай над халебамі — гор —
Хутчэй святла цягнік імчыцца прама,
Свяці, нечэзаяблівы семафор!
За імі ўсёда ўжо грукочуць колы,
Грукочуць колы новых цягнікоў.
І вось ярчы сярэбранай падковы —
Знаёмы небасхі... Зямля бацькоў!

Новая праграма

Ва ўсіх калгасах Нараўннскага раёна створаны калектывы мастацкай самадзейнасці. Першае месца сярод іх займае калектыв калгаса імя Фрунзе, якім кіруюць настаўнікі Антонаўскага самагдовай школы В. Палко і М. Панізіў. Гэта сапраўдны мастацкі кіраўнік. Абодва яны добра іграюць на баяне, акардыёне і на многіх струнных інструментах. Калектыв мастацкай самадзейнасці пад іх кіраўніцтвам развучыў дзесяткі песняў, тацэаў, вершаў народнай дэмакратыі. Зараз калектыв рыхтуе новую праграму да сорака другой гадавіны Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі. У праграме ёсць таксама каласныя частушкі і аднакватныя п'есы. Добрая мастацкая самадзейнасць створана ў калгаса імя Варашылава, «Савацкае Беларускае» і інш. Н. ІСАЧАНКА.

развіццю вытворчасці вырабаў з пластыка», «Далёкае будучыства ў СССР», «Культура належыць народу», «Апосталы без маскі» (на антырэлігійную тэму) і многія іншыя, а таксама розныя кіначасопісы.

Запрашаем мы ў кінамаптр і калектывы мастацкай самадзейнасці горада. З вялікім поспехам выступаў у нас перад пачаткам сеанса самадзейны калектыв фанерна-дравапрацоўчага камбіната. На просьбе глядачоў гэты канцэрт давалося паўтарыць.

Не забываем мы і дзіцячага глядача, стараемся, каб яму ў кінамаптры было добра і цікава. Праграма дзіцячых кінасеансаў складаецца з ўдзелам педагогаў, лістоўкі з рэпертуарам, размяшчэння друкарскімі спосабам, распаўсюджвання па школах. У выніку вучні задоўга ведаюць, якія фільмы яны змогуць убачыць. Часта павадзіць амадніводна фільмы па літаратурных творах, якія прадугледжаны школьнай праграмай. У такіх выпадках вучні наведваюць кінамаптр калектывна. Для іх былі паказаны кінакарціны на творах А. Пушкіна, А. Астроўскага, А. Чэхава, М. Горкава, М. Пшалава і іншых пісьменнікаў. У час летніх канікул дзеці прагледзілі 130 мастацкіх і навукова-папулярных фільмаў. Практыкуюцца ў кінамаптры ранішнія для школьнікаў. Мескалькі такіх ранішнікаў праведзены разам з гарадской дзіцячай бібліятэкай імя Крупскай. На адным з іх вучні сустрэліся з членамі мастацкага літаратурнага аб'яднання.

Кінамаптр трымае пэсую сувязь з глядачам. На кожным прадпрыемстве мы маем кінаарганізатараў. Ім уручаюцца рэкламныя плакаты, рэпертуарны план, анатацыі на новыя фільмы. Кінаарганізатары раскаваюць аб гэтых фільмах рабочым, наладжваюць калектывныя паходы ў кіно. Сістэматычна наладжваюць паходы, у якіх звычайна ўдзельнічае да 300 чалавек, кінаарганізатары вагаюцца завада, швейнай фабрыкі імя Дзяржынскага, мабэльнай імя Халтурына, машынабудавнічага заводу імя Сталіна і іншых прадпрыемстваў. Сёлета па калектывных заяўках у кінамаптр пабывала каля 250 тысяч чалавек. Нарадка пасля калектывных паходаў кінаарганізатары наладжваюць на прадпрыемствах абмеркаванне прагледжаных фільмаў.

Шырока пастаўлена рэклама фільмаў. На фасадзе кінамаптра зроблена светлавая рэклама. Звыш 40 шчытоў устаноўлена на самых людных месцах горада, каля прадпрыемстваў і аўтобусных прыпынкіў.

Усё гэта павідчывае колькасць кінагледцоў. Свае планы мы выконваем паспяхова. Так, напрыклад, план III квартала выканан на 111,3 працэнта. Значна перапланаваны план за дзевяць месяцаў б'гучага года.

Калектыв кінамаптра будзе і надалей рабіць усё магчымае, каб стварыць глядачам найлепшыя ўмовы для іх культурнага і карыснага адпачынку.

І. ЛАБАНАЎ,
дырэктар Баўрыўскага кінамаптра «Таварыш».

Што было ў пачатку?

Адзін з герояў новай апавесці Алеся Асіпенкі «Панлава» — малы чалавек, які называе сабе вольным мастаком, піша нейкія карціны, сэнсу якіх і сам не разумее, паўтарае тужылівыя словы аб нявернасці людзей, аб тым, што чалавек інтэлектуальны асуджаны на вечную адзіноту. Для мастака-фармаліста Раміра слова — гэта толькі сродак маскіроўкі, і таму яно і ў пачатку і ў канцы аднолькава пустое і фальшывае.

Малы чалавек хавецца ад жыцця, не разумее людзей, нікога, акрамя самога сабе, не любіць. Ён шукае спачування, не разумеечы, што не заспакоівае яго.

Дзівіцца, якую на нейкі момант аспяўіў «дэманізм» Раміра, неўзабаве адваротнае ад яго. На мастацкай выстаўцы публіка сурова крытыкуе недарэчную карціну Раміра. Але гэта яшчэ не крызіс, не пераламны момант у жыцці маладога пустадола: ён захоўвае позу непрызнанага генія.

Рамір сцвярджае, што «ў пачатку было слова, слова, а не справа». Мабыць, для яго былі і заключачыцца ў тым, што ён і сапраўды фармаваўся як творчая асоба пад уплывам нейкіх неразумных і шкодных выказванняў аб незалежнасці мастацтва ад рэальнага жыцця. Мабыць, былі і іншыя агульныя ўплывы, якія нявечна душы маладога чалавека, ператваралі яго ў адзіночана. Аповетчы не дае на гэта адказу. Мы не ведаем, чаму Рамір стаў менавіта

такім, а не інакшым, — таму цяжка меркаваць і аб тым, што прыняе гэтыя заўтрашні дзень. Гэтым вобрамам аўтар толькі рэгіструе той непрыемны факт, што ёсць сярод нас і падобныя людзі, але, відаць, не бачыць у гэтым вялікага зла і застаецца абсалютна абыякавым да Раміра і яго далейшага лёсу: маўляў, нарадзіўся чалавек з гарбам, дык яго нават і магла не выправіць. Навядаю, што чалавек яшчэ малады, мае пэўнае адноснасці і за яго варта змагацца.

Мастак Рамір у апавесці Алеся Асіпенкі — не фігура першага плана, гэта вобраз апазіцыі, які не мае непараднага дачынення да праблем, што хвалюць усіх астатніх герояў. Больш таго, такога вобраза ў творы магло б і не быць, і ад гэтага апавесці, мабыць, і не страціла б нічога. Рамір нас зацікаўіў толькі таму, што яго ўплывам аўтар тлумачыць многія памылкі галаўной гэрэіні апавесці, калгаснага заахнікука Веры Алексіч, пра якую нам яшчэ прыздзіцца гаварыць.

Пісьменнік залумаў твор на актуальную сучасную тэму — аб усенароднай барацьбе за далейшы ўздым грамадскай гаспадаркі калгасаў, менавіта за высокую прадукцыйнасць жыццёвага доўга. Многа ўвагі аўтар надаў паказу працы калгаснай моладзі і яе камсамольскіх важакоў. І траба сказаць, што многае пісьменніку удалося. Ёсць у апавесці дэталі, эпізоды, факты, якія маглі быць даўважаны толькі ўдумлівым і назіральным мастаком. Вельмі добра апісаны сходы, на якіх камсамольцы абмяркоўваюць змаганні аб шэфстве над жыццёвагадоўчымі формамі, баруць абязалежыць, крытыкуюць няявільных людзей. Добра ўздзяш сабе і сарватара камсамольскай арганізацыі Бву, выпускіну сярэд-

няй школы Зіну, скупіну на сповы, але затое гатову працаваць з людзьмі навуковага маладых сіл, і заўважана філосафа Дзеньку з яго сыхільнасцю да абстрактных разважанняў. На самай жа справе ў жыцці калгаснікаў у Закуржжа мала што змянілася і пасля таго, як у паход за кармы для жыцця ўключыліся ўсе вясковыя. Праўда, надой малака павялічыўся, але хіба толькі гэта адно патрабава людзям? Не відаць, каб у герояў апавесці з'явіліся новыя духоўныя запатрабаванні, новыя стымулы для далейшага разгарнення творчых сіл. Адынаецца нешта вельмі падобнае на чарговую кампанію з неабмежаваным тэрмінам і абмежаванымі мэтамі.

Цяпер аб людзях. Мы ўжо казалі, што маладыя героі апавесці Вяа Пляскач, Зіна Асташка, Лёна Зайчык маюць нейкія індывідуальныя рысы і іх можна запомніць і аразумець. А наспрабуйце аразумець вучонага Льва Алексіча, заахнікука Веру Алексіч, старшыню калгаса Тараса Даміру, пастуха Дзяміда Пракуду — і вам гэта напэўна не ўдасца. У гэтых людзі забудзіліся ў трох саснах і не ведаюць, як выбрацца на праўдлівую дарогу.

Пачнём з Веры Алексіч. Перад заканчэннем інстытута з ёй адраўналася нешта такое, што перавярнула ёсць яе жыццё: дзівіцца бегла ў сталобку, сутыкнулася з чалавекам і, абмінаючы яго, паслізнула на паркеце і ўпаала. Незнаёмы аказаў дзівіцца першую дапамогу. Неўзабаве саракагодовыя вучоныя раскрасіліся, што ён стары, адзінокі і нікому не патрэбны чалавек, а выраўнаў яго можа адна толькі Вера. Наконт рэзіцыі ў гадах ніхай дзівіцца не турбуецца: «...Я сапраўды ўваў старэй. А вось калі мы будзе сорака, а мне шэсцьдзесят, дык тады

моў не хапае, жывёла не пародзіст. Толькі як гэта ўсё спалучыць — не ведаю...».

Аўтар сцвярджае, і ў гэтым нас пераконвае ўся логіка апавесці, што палічэнне палпаваў — та я вялікая праблема, ад вырашэння якой залежыць далейшы ўздым усёй гаспадаркі. На самай жа справе ў жыцці калгаснікаў у Закуржжа мала што змянілася і пасля таго, як у паход за кармы для жыцця ўключыліся ўсе вясковыя. Праўда, надой малака павялічыўся, але хіба толькі гэта адно патрабава людзям? Не відаць, каб у герояў апавесці з'явіліся новыя духоўныя запатрабаванні, новыя стымулы для далейшага разгарнення творчых сіл. Адынаецца нешта вельмі падобнае на чарговую кампанію з неабмежаваным тэрмінам і абмежаванымі мэтамі.

СПЯВАЙ І КРАСУЙСЯ, КРАЙ БЕЛАВЕЖСЬКІ!

Творчых поспехаў юбіляру

Выступіла ў гэтым годзе мастацкі кінафільм «Строгая жанчына». Зарад пісьменнік працуе над новымі творами.

У сувязі з 50-годдзем М. Білісцінава праўленне СП БССР накіравала юбіляру прытаніанне, у якім гаворыцца:

«Дарогі Міхась Міхайлавіч! Мы, твае сябры-пісьменнікі Беларускага 30-годддзя, вітаем цябе са славеснага 30-годддзя з дня нараджэння і 30-годддзя творчай дзейнасці. Тваё імя, удзялівае і працавітае літаратура, добра вядома беларускаму народу. У мастацкіх калектывах рэспублікі з поспехам ставілі твае драматычныя творы, прывесненія жыво і працы савецкіх людзей. Шмат ты зрабіў і ў галіне рэжысура беларускай кінематографіі. Документальныя фільмы, створаныя на тваіх сцэнарыях, заўсёды мелі шырокую папулярнасць. Зусім наабыдні мы з радзіцкім вітаннем выклікаем на экраны новай мастацкай кінакарціны «Строгая жанчына» — твора, які сведчыць аб тваім высокім майстэрстве кінарэжысура. Сваёй творчасцю ты актыўна даліваеш нашаму народу будаўчы камуністычны горадства. Ад усёй душы жадаем табе, дарогі Міхась Міхайлавіч, добрага здароўя, доўгага доўга жыцця і плённай творчай працы на карысць нашай сацыялістычнай Радзімы».

Чытаючы ЧАСОПІСЫ „Малодосць“

Перад намі дзесяты, кастрычніцкі нумар «Малодосці».

Адкрываючы часопіс першымі Сяргея Грахоўскага «Палачанка», «Спамяні», «Кранавічыца», «Загадка» і «Прыгожыя рукі», прывесненія малым будаўніцтвам Паліцкага нафтапрамысловага завоча. Яны ўвядуць чытацкіх камандзіраў паэта. Можна сказаць, што сфера паэта адназначна самадзейна працуе моладзі на будаўніцтва аказалася ўдалай, калі не лічыць вершы «Прыгожыя рукі». Тут паэт не здолеў як след паказаць сапраўднае прыгажосць працоўнага чалавека, з аб'ёму да вельмі ўжо адкрытай прастацінайсці. Малодзіныя рукі дзвючыны-танкоўчыцы, піша паэт, ...трымаючы ў палоне Душу і сэрца юнака. Не выкажуць і такога далоні Яго шурпатая рука.

Залішняя спрощанасць думкі мяжуе тут са штурханасцю, графа гучыць неак непрамыма і нават грабавата.

Новыя вершы надрукаваныя малодзіна паэты Мікола Ароўка і Алег Лойка.

З вершаў Ароўкі вылучаюцца «На спадарожніку» і «У прыгарадзі». У першым з іх лірычны герой трапіў у кулазе спадарожнай машыны і працягнуў ухлібную дарогу. Але вось насустрэч трапляюцца бруктары.

Мы забылі чамусьці У той міг пра калдобны. Ці не лепш пра людзей гэтых чырава сказаць.

Паэты радзе старавяны праца саветскіх людзей. Але ён бачыць і тых, хто адчувае сябе ў жыцці пасажырам, хто імкнецца схавання ў цені, прыжыць у баку ад вялікіх спраў на чужых дзён. Аб такіх людзях паэт з абурэннем гаворыць у вершы «У прыгарадзі».

Алег Лойка таксама адчуваецца на хвалюючыя пытанні жыцця сваіх аднагодкаў. Тут і тэма дружбы моладзі свету (верш «Амерыканскаму другу»), і светлае юначнае каханне («Сэрца песня» і іншыя).

Добрую справу зрабіў часопіс, змясціўшы некалькі вершаў таленавітага беларускага паэта Алесія Коршыка, які так раганаў.

Менш рашчывала ў нумары прозе. З новым апавяданнем «Адночы ў выдзелю» выступіў Іван Грамовіч. Сюжэт апавядання вельмі проты. Чатыры сям'і рабочых адначасна ў гарадскім сяркуку. Усе адчуваюць сябе сізны, жартавалі сямейна і прапам іх унутры прычэпкі дзвючыны, на твары якіх былі напісаны гора і адчай. Людзі не маглі дапусціць, каб у святочны дзень дзесці побач хто-небудзь адчуваў сябе няшчасным.

Падмышліны да дзвючыны, каб супакоіць яе, запусціў у сваю кампанію, яны дзваліся, што дзвючына-самадзейная арыстка і развучае для сізны ролю Кацюшы Маславай.

На наш погляд, апавяданне вельмі расійскае. Тут ёсць неадпаведнасць сізны, дзвалі, якія не рудзюць разніцкіх сюжэта. Невадмома, чым кіравалі аўтар, калі прымушаў сваіх герояў гаварыць і кілаць рытмікі, накітаваў: «Ей ужо каторы месяц. Глядзі на фігуру, а не на п'яно»; «Ну, ужо не брешы на дзвючыну!».

Апавяданне пачынаецца прэзвітка Уладзіміра Дамашэвіча «Заклінаю ад кулі» прывесненая ваеннай тэме. Напісана яно добрай мовай. Удзяў аўтару вобраз нашых трох сіню-партызанаў, некаторыя ж характары абмаляваны слаба. Іншы раг складаецца:

«...Перад намі сёння са спектакля «Паўлічка». Дзіўу даеся, як зладжана, па-майстэрску іграюць артысты.

І зноў агудныя песні, гульні. Така ўмова: хто запрошаны на вачар — той не павінен сядзець, рукі складуць, і сумаваць.

А ў асобных пакоях шчодрэ застаўлены сталы. Усладжана закуска: ёсць і віно. Але ніводнага п'янага. Ды хоп бы хто і хапеў напіцца — кампанія не знойдзе. Шчырава, дзелавава гароўка, вяселья песні. А моладзь ніяк не натапуецца.

Толькі старшыня калгаса задужа клататыны чалавек. Ён крадком паклікаў нас у вольныя пакой і запятаў, ці спадабаўся вачар. Мы толькі заікнуліся пахваліць і справы калгасніцы, і арганізацыю вачара, а ён сваё:

— Гэта сёння цікава. А што давай? Прыемна і гаворку весці з такімі людзьмі, калі яны, як кажуць, звачара дбаюць пра заўтрашні дзень.

— Ну, вась самі падумаіце, — прадаўжаў ён, — намы калгаснікі да культуры, як кветкі да сонца, падцягнуцца. А вакажог няма. У нашым клубе павінен быць духавы аркестр! І сродкі ёсць. Калгас жа доўжыць мільнер! Ну, добра, купім інструмент, зноўдуча аматыра. А хто кіраваць аркестрам будзе?

А заўтрашні дзень, вядома, не будзе падобны свае вакакі культуры. Хоцання верць, што неўзабаве калгасны клубы стануць народнымі тэатрамі, а сённяшнія ўдзельнікі мастацкай самадзейнасці — кваліфікаваныя майстры сцены. У вёску прыходзіць вольная культура.

М. ГРОДНЭУ.

ца ўражанне, што ўчынкамі героя кіруе не патрыятычнае лачуццё, а імкненне збегчы сабе. Апавяданне мільграва б, каб яно было больш сцільным і драматычным напружаным.

З буйных прэзвізаных твораў у часопісе змяшчана апавесць беларускага пісьменніка Станіслава Дзекана «Лябэ мост» у перакладзе Н. Гіевіча. Гэта лірычны, хвалюючы расказ пра палізе верасня 1923 года ў Заходняй Беларусі, дзе жывуць горады і савадавольныя патомкі гайдукоў, «рослыя і камкаватыя, як букі на сілах».

Чытан з цікавасцю пазнаёміцца з гэтай апавесцю. Добра, што часопіс змясціў нашых чытачоў з лепшымі творамі аўтару бранікі сацыялістычных краі, напісаных пра моладзь. Але ўсё ж кітаецца б бачыць у часопісе больш арыгнальнай прозы, дабраканнай і разнастайнай.

Нарыс Сявянана Кухарава «На тандуцкіх палях», на жаль, атрымаўся крыху шалобным. Вобраз героя Эмы Сущанскай, агранома калгаса «Чыроны сцяг» Вілейскага раёна, застаўся да канца не раскрытым.

Добрае ўражанне пакілае аповесць таж Міхалаш Маршэвіча «Равеснікі». У ім паказана, як змянілася жыццё за дзвядцят гадоў Савецкай улады на Беларусі. Аўтар раскрыў гэта на прыкладзе літэраюкі Уладзіслава з калгаса «Светлы шлях» Пінскага раёна, які нарадзіўся ў памяты 1939 год.

Цікавыя запіскі былога падпольшчыка Сяргея Анісэва «У бурным прадвесні», дарожны нататкі Васіля Хорсана «Вясенія сустрач», расказ П. Падбурэскага аб Маскоўскім кінафільмах.

У раздзеле «Размова аб майстэрстве» змяшчаны артыкул Рыгора Барозніка «Пазіцыя — у жыцці». Крытык зрабіў шэраг слушных заўваг і карысных парад Р. Барозніку, Ю. Свірку, І. Калесніку, А. Ставеру і А. Лойку — аўтарам першых зборнікаў вершаў. Прыемна, што крытык класіфікацыя аб выхаванні малодзіна літаратураў. Але ўсё ж хочанца зрабіць адну заўвагу аўтару артыкула.

ІІ не занадта было б грунтозна правільна зрабіць творчасць аднаго з класічных паэтаў, чым вост паэтру вості размову пра многіх? Праўда, Р. Барознік агаварваецца, што ён не ставіў перад сабой заданні грунтозна рэзюманца зборнікі вершаў малодзіна паэтаў, а толькі ўраваць на некаторыя, агудныя для іх, неадохны. Усё гэта добра, да бяда ў тым, што ў нашых крытыкаў і рэзюманцаў у апошні час навіялася адпаведная працяжка пісьма пра некалькі аўтару агудам. Пра трох з названых у артыкуле Р. Барозніку аўтару ідзе гутарка ў рэжысіі Я. Гершвіча «Лірычная тэма і лірычны герой», апаублікаваны ў Чырвоны мезені» ад 3 верасня г. р.

Н. Гіевіч у артыкуле «Ідзе папаўненне» («Полымя» № 9, 1959) і к Р. Барозніку, рэзюманца аж пачэ зборнікаў вершаў малодзіна. А зусім наабыдні пра тых жа аўтару ў такой жа форме напісаў у «Змяненні вост» Уд. Болка. Назва дзела, што такія аднастайныя на форме рэжысіі ці разборы набываюць асцоמו і чытачам, і аўтарам зборнікаў.

Трохі аб мастацкім упрэжжэнні часопіса. Не заўсёды ўдала аформлены воклады «Малодосці». Яны павіны быць больш выразнымі, вясельшымі, адным словам, пасаваць да часопіса з такой назвай. Больш гуэту і патрабавальнасці павіна працягвацца і ў аборы малюнкаў, разрадукаў і карцін і ілюстрацый, якія змяшчаюцца тут.

Г. МАРОШКА.

Шырока разгарнулася будаўніцтва клубаў у Брэсцкай вобласці. Клуб — кожная калгасная брыгада! — така задача паставлена перад працавіцамі вёскі. Гэта не выпадкова. Велізарную ролю ў ідэяльным выхаванні працоўных адмерываюць установы культуры. Пацэсно справу робяць калгасы Камянецкага раёна. Тут амаль у кожнай палювовай брыгадзе будуюцца аб працу ўжо свой клуб. Пры ўстановах культуры арганізаваны шматлікія гурткі мастацкай самадзейнасці. Правадзіцца вялікая культурна-асветная работа сярод калгаснікаў. Ніжэй друкуем матэрыялы аб вопыце будаўніцтва калгасных клубаў і іх рабоце ў раёне.

Кожнай брыгадзе — клуб!

На партыйных і камсамольскіх сходах, на сходах калгаснікаў і рабочых саўгаса нашага раёна пры абмеркаванні рашэнняў XXI з'езду КПСС сур'ёзна ўвага была звернута на будаўніцтва новых клубаў як у цэнтры калгасаў і ў саўгасе, так і ў палювоўчых брыгадах.

У раёне — 16 бібліятэк, востм хат-чытальні, чатыры сельскія дамы культуры, 21 сельскі клуб, два расійскія дамы культуры. За апошнія два гады пабудавана 10 і будуюцца 26 калгасных клубаў.

Кожнай палювовай брыгадзе — клуб! Вось наша задача на бліжэйшы час. Выкананне яе ў першую чаргу будзе сур'ёзнам ударам на тых царкоўніках, што яшчэ адурманяваюць некаторых хижароў нашага раёна.

У калгасе «Сталінскі шлях», дзе старшыня праўлення тав. Будушоў, працуюць два калгасныя клубы на 300 месц кожны і адзін будуюцца ў палювовай брыгадзе. У калгасе імя Сталіна (старшыня тав. Дзілюк) ёсць два клубы, а яшчэ два ў брыгадах будуюць акрыты да Пленума ЦК КПСС. Калгаснікі гэтай арцылі — ініцыятары ў нашым раёне будаўніцтва глінабітных будынкаў клубаў.

У будаўніцтве клубаў актыўна ўдзельнічаюць камсамольскія арганізацыі. Так, у вёсцы Чарнякі камсамольцы і моладзь расчылілі пляцоўку, сабрали камень для папурка клуба, нарыхтавалі будаўнічы матэрыял. Моладзь пагадзілася перадаць заробленыя на гэтых работах грошы за 200 працэдэнт на аплату кваліфікаваных майстэрў. Праўленне калгаса падтрымала ініцыятыву моладзі. Да 42-й гадавіны Кастрычніка брыгада будзе мець камсамольскі клуб без абсалютных выдаткаў калгасных сродкаў. Так будуюць клубы і ў іншых палювоўчых брыгадах раёна.

Добрыя клубы ў калгасе «Новы шлях» (старшыня тав. Шчарба), «Светлы шлях» (тав. Манчук), у саўгасе «Белавежскі» (дырэктар тав. Свістун). Закачываюцца мураванне будынка клубу на 300 месц у калгасе «Сірка». На ініцыятыву і пры актыўным удзеле камсамольцаў і моладзі раёнага цэнтру ў Каманіцы пабудавана прасторная астраданная пляцоўка і пашырана памяншанне Дома культуры.

Аднак у нашым раёне ёсць калгасы («ХІХ парт'езд», імя Куйбышава), якія не маюць добраўпарадкаванага клубу ні ў цэнтры, ні ў палювоўчых брыгадах. Партыйным арганізацыям і праўленнем гэтых калгасаў трэба ўлічыць, што без добрага клуба неляга як след арганізаваць культурна-масавую работу сярод насельніцтва. г. зн. неляга паспяхова вырашаць задачы, паставленыя XXI з'ездам КПСС. Неабходна на памятаць: дзе паслабляюцца наша прапаганда і агітацыя, там узмацняюць свой уплыў царкоўнікі, септанты і іншыя носыбіты цемрашальства. Таму вынікі нашай работы залежаць не толькі ад будаўніцтва клубаў, але і ад якасці культурна-масавай і палітычнай работы ў іх. У нас распарадаваны планы правядзення мерапрыемстваў па кожнаму калгасу і саўгасу, на кожнай установе культуры, які прадугледжвае не толькі будаўніцтва новых клубаў, але і стварэнне пры іх адпаведнай матэрыяльнай базы.

В. АНЦПАРОВІЧ, сакратар Камянецкага РК КПБ.

Аднак у нашым раёне ёсць калгасы («ХІХ парт'езд», імя Куйбышава), якія не маюць добраўпарадкаванага клубу ні ў цэнтры, ні ў палювоўчых брыгадах. Партыйным арганізацыям і праўленнем гэтых калгасаў трэба ўлічыць, што без добрага клуба неляга як след арганізаваць культурна-масавую работу сярод насельніцтва. г. зн. неляга паспяхова вырашаць задачы, паставленыя XXI з'ездам КПСС. Неабходна на памятаць: дзе паслабляюцца наша прапаганда і агітацыя, там узмацняюць свой уплыў царкоўнікі, септанты і іншыя носыбіты цемрашальства. Таму вынікі нашай работы залежаць не толькі ад будаўніцтва клубаў, але і ад якасці культурна-масавай і палітычнай работы ў іх. У нас распарадаваны планы правядзення мерапрыемстваў па кожнаму калгасу і саўгасу, на кожнай установе культуры, які прадугледжвае не толькі будаўніцтва новых клубаў, але і стварэнне пры іх адпаведнай матэрыяльнай базы.

В. АНЦПАРОВІЧ, сакратар Камянецкага РК КПБ.

Аднак у нашым раёне ёсць калгасы («ХІХ парт'езд», імя Куйбышава), якія не маюць добраўпарадкаванага клубу ні ў цэнтры, ні ў палювоўчых брыгадах. Партыйным арганізацыям і праўленнем гэтых калгасаў трэба ўлічыць, што без добрага клуба неляга як след арганізаваць культурна-масавую работу сярод насельніцтва. г. зн. неляга паспяхова вырашаць задачы, паставленыя XXI з'ездам КПСС. Неабходна на памятаць: дзе паслабляюцца наша прапаганда і агітацыя, там узмацняюць свой уплыў царкоўнікі, септанты і іншыя носыбіты цемрашальства. Таму вынікі нашай работы залежаць не толькі ад будаўніцтва клубаў, але і ад якасці культурна-масавай і палітычнай работы ў іх. У нас распарадаваны планы правядзення мерапрыемстваў па кожнаму калгасу і саўгасу, на кожнай установе культуры, які прадугледжвае не толькі будаўніцтва новых клубаў, але і стварэнне пры іх адпаведнай матэрыяльнай базы.

В. АНЦПАРОВІЧ, сакратар Камянецкага РК КПБ.

Аднак у нашым раёне ёсць калгасы («ХІХ парт'езд», імя Куйбышава), якія не маюць добраўпарадкаванага клубу ні ў цэнтры, ні ў палювоўчых брыгадах. Партыйным арганізацыям і праўленнем гэтых калгасаў трэба ўлічыць, што без добрага клуба неляга як след арганізаваць культурна-масавую работу сярод насельніцтва. г. зн. неляга паспяхова вырашаць задачы, паставленыя XXI з'ездам КПСС. Неабходна на памятаць: дзе паслабляюцца наша прапаганда і агітацыя, там узмацняюць свой уплыў царкоўнікі, септанты і іншыя носыбіты цемрашальства. Таму вынікі нашай работы залежаць не толькі ад будаўніцтва клубаў, але і ад якасці культурна-масавай і палітычнай работы ў іх. У нас распарадаваны планы правядзення мерапрыемстваў па кожнаму калгасу і саўгасу, на кожнай установе культуры, які прадугледжвае не толькі будаўніцтва новых клубаў, але і стварэнне пры іх адпаведнай матэрыяльнай базы.

В. АНЦПАРОВІЧ, сакратар Камянецкага РК КПБ.

Аднак у нашым раёне ёсць калгасы («ХІХ парт'езд», імя Куйбышава), якія не маюць добраўпарадкаванага клубу ні ў цэнтры, ні ў палювоўчых брыгадах. Партыйным арганізацыям і праўленнем гэтых калгасаў трэба ўлічыць, што без добрага клуба неляга як след арганізаваць культурна-масавую работу сярод насельніцтва. г. зн. неляга паспяхова вырашаць задачы, паставленыя XXI з'ездам КПСС. Неабходна на памятаць: дзе паслабляюцца наша прапаганда і агітацыя, там узмацняюць свой уплыў царкоўнікі, септанты і іншыя носыбіты цемрашальства. Таму вынікі нашай работы залежаць не толькі ад будаўніцтва клубаў, але і ад якасці культурна-масавай і палітычнай работы ў іх. У нас распарадаваны планы правядзення мерапрыемстваў па кожнаму калгасу і саўгасу, на кожнай установе культуры, які прадугледжвае не толькі будаўніцтва новых клубаў, але і стварэнне пры іх адпаведнай матэрыяльнай базы.

В. АНЦПАРОВІЧ, сакратар Камянецкага РК КПБ.

У НОВЫМ КАЛГАСНЫМ

Хоп кажуць, што ад Камянца да вёскі Галоўчыцы рукой падаць, але пакуць доўжыць, добра натоцішыся. Якраз вачара. У клубе — песні, музыка. Мы падаліся на ганак.

— Не пусцяць, — паняраділі нас.

— Чаму не пусцяць? — буркнуў нейкі юнак, што стаў ля дзвярэй, — засуджыць трэба, тады пусцяць.

Падыйшоў старшыня праўлення Аляксей Аляксеевіч Шчыра.

— І вас не пусцяць? — пытанца. — Не крыўдуйце. У клубе сёння не абый якая гулянка, а вачар перадавоў! Адным словам, хто часна

На здымку: Група дзвучат з хору калгаса імя Леніна рыхтуюцца да агляду сельскай мастацкай самадзейнасці. Злева направа: Вара Аксёнюк, Ліда Аксёнюк, Тамара Андраюк, Вера Аксёнюк і кіраўнік хору настаўнік-пенсіонер С. Мусеніч.

Фота В. Германа. Фотахроніка БЕЛТА.

Кадры і вучоба

Ва ўстановах культуры нашага раёна працуюць каля 70 чалавек. Ад іх работы залежыць павышэнне не толькі культурнага ўзроўню людзей, але і эканоміка калгасаў, прадпрыемстваў.

Многія загадчыкі клубаў, бібліятэкары — гэта ўчарашнія выпускнікі сярэдніх школ. Яны любяць сваю справу, але не маюць яшчэ практычнага вопыту. Аднак культуры ім аказвае неабходную дапамогу — раз у месяц праводзім з імі інструкцыйныя нарады, раз у квартал склікаем на трох-чатырохдзёнавыя семінары. На семінарах, апроч чытання лекцыяў і метадычных дакладаў, з якімі выступаюць адзакны работнікі райкома партыі, абмерываемся вопытам работы.

У выхаванні кадраў немалая ролі і нашых метадычных цэнтраў — расійскі дамоў культуры, бібліятэк.

На тэматычных вачарах, якія мы праводзім у РДК, запрашаем некаторых работнікаў калгасных клубаў. Яны прымаюць актыўны ўдзел у падрыхтоўцы такога ці іншага мерапрыемства.

У парадку дапамогі сельскім культураваротнікам РДК арганізаваў метадычны наряд на тэму: «Як правесці вачар аўтэста», «Рэлігія — вораг навуцы», «Якім павінен быць вачар моладзі». На такіх вачарах ставіцца хімічныя доклады, паказваюцца навукова-папулярныя кінафільмы.

Многія культураваротнікі праводзяць такія ж мерапрыемствы на месцах.

Як вядома, з кожным годам колькасць клубаў у раёне расце, і

мастацкіх кіраўнікоў не хапае. Мы прышлі да думкі, што неабходна даць мінімальныя напыкі па кіраўніцтву харавымі і танцавальнымі гурткамі культураваротнікам. Для гэтага пры РДК арганізаваны трох-месячныя курсы. Адна раз на тыдзень культураваротнікі збіраюцца ў РДК для вывучэння рэпертуару.

Вучоба дала плённыя вынікі. Цяпер у раёне працуюць больш 30 калектываў мастацкай самадзейнасці.

Для далейшага развіцця калгаснай і саўгаснай мастацкай самадзейнасці і для выяўлення народных талентаў неўзабаве правядзём агляд. Цяпер супрацоўнікі РДК часта бываюць у калгасных і саўгасных калектывах мастацкай самадзейнасці. Толькі за апошнія два месяцы мастацкі кіраўнік РДК Зоя Праневіч і балетны Іван Шадуку аказалі метадычную дапамогу калектывам Пранітоўскага, Падлескага, Рапкоўскага, Спінчэўскага сельскіх дамоў культуры.

Мы лічым, што лепшая падрыхтоўка да агляду — арганізацыя спрыявадальных канцэртаў. Вось чаму ў астафету культуры, якая ідзе па раёне, мы ўключылі большасць самадзейных калектываў. Яны выступаюць з канцэртамі не толькі ў сярэдніх палювоўчых брыгадах і калгасгах, але і перад гледачамі раёнага цэнтру.

Штодзённая руплівая работа з кадрамі даець нам магчымасць павысіць мастацкую самадзейнасць у вёсцы.

А. БАЧУСЬКІ, загадчык раёнага аддзела культуры.

Увачавідкі адбываюцца змены

Дванаццаць год я працую ў Мірскіх сельскім вёсцы. Валікі змены адбыліся за гэты час. Ці даўно было, калі сляне ні кніжак не чыталі, ні газет. З цягам часу сей-тоты пачаў цікавіцца малюнкамі часопісаў. Потым сталі чытаць прыгодніцкую літаратуру. І хто браў кнігу дадому, той чытаў яе з захапленнем і бірог, як скарб. Памятаю, часцей за ўсё прыходзіў у клуб вясковы хлопчык Міхась Крачко. Пакуль ён усе газеты і часопісы не перагледзіць і не падбярэ цікавую кніжку — не пойдзе дадому. Увачавідкі пачаў мяняцца хлопчык. Цяпер Міхась Крачко займаецца ў аспіранты пры Маскоўскім дзяржаўным універсітэце імя Ламаносава. Кніжка адкрыла яму шлях у навуку.

А сёння нашы знікаюць не ўдзялючы сабе жыццё без клуба. Фёдар Гайчук у свой час толькі і

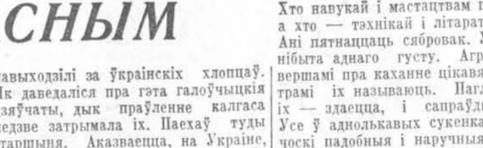
ведаў у выхадныя дні царкву. Цяпер жа ён прызвычаўся хадаць у клуб. Слухае лекцыі, даклады, сам пачаў чытаць кніжкі. Не так даўно ён вылісаў з інстытута імя Мічурна на некалькі чаранкоў-саджанкаў, пасадзіў іх на сваёй сядзібе. І з часам чаранкоў выраслі дрэвы, якіх у нас раней ніхто не бачыў.

— Не бог разум чалавеку дае, а навука, што ў кніжках, — кажа Цяпер стары.

Сёння ў нас і старыя і малыя — усе ў клуб ідуць. Толькі ў хору ўдзельнічае сорах юнакоў і дзвучат. Апрача таго, у нас працуюць драматычны і танцавальны гурткі.

Хутка агляд самадзейнасці, і мы рыхтуемся да яго так, каб заняць адно з першых месц.

Ф. ЦІМАФЮК, загадчык Мірскіх сельскага Дома культуры.

На здымку: Агудны выгляд наядуна пабудаванага Спінчэўскага сельскага клуба. Фота В. Германа. Фотахроніка БЕЛТА.

Хто навукай і мастацтвам цікавіцца, а хто — тэхнікай і літаратурай. У Ані п'ятнаццаць зборак. Усе яны нібыта аднаго густу. Аграномій і вяршам пра каханне цікавіцца. Сётрамі іх называюць. Наглядзім на іх — адзедца, і сапраўды сестры. Усе ў аднолькавых сукенках, прычоскі падобныя і навучныя гадзінкі адной маркі. Гэта галены кукірузаводца знава, а Ганна Шум — звеняваця. Летась яны з плячоны 13 гектараў сабрали на 1370 цэнтнераў зялёнай масы кукірузу, а сёлета і яшчэ болей: на 20 гектарах — на 1500 цэнтнераў. За гэта іх, п'ятнаццаць дзвучат, у Маскве на выстаўцы ўзнагародзілі імянымі гадзіннікамі. Працуючы ў адным званне, яны і аднолькавыя сукенкі купілі.

Дзвучаты і яшчэ нешта хацелі пра сёбе расказаць, але іх паклікалі на сцену.

